

verificatis refidebat in illis triginta. Aut non est ibi aliquis, ad quem spectet Congregatio univertitatis: & tunc debent saltem intervenire duae tertiae partes, & monere aliam tertiam, alias ipsa tertia pars posset agere de contemptu: & in hoc secundo membro procedit opinio Legistarum, Ita clarè distinguit Innocen. *hic num. 2.* aut enim: (quando clerici dispersi sunt, ille, qui est caput Capituli, sive sit Praepositus, sive alius, ad quem pertinet vocatio Capituli, illos vocabit, cap. 1. *sup. de major. & obedient.* dummodo sit in loco idoneo, ubi plures convenire possint; etsi absentes non veniant, procedunt praesentes, cap. *Quod sicut*, & c. p. *Quia propter*, *supra de elect.* Si autem nullus est, ad quem pertinet ex officio alios vocare, tunc ad hoc ut teneat quod sit ab eis, oportet ut ad minus conveniant duae partes illorum, ad quos pertinet actum illum explicare, & illi debent vocare alios, qui commode possunt vocari, quibus vocatus sive venerint, sive non, procedunt ad perficiendum illum contractum, aut electionem.) Haec Innocen. cum quo transeunt *hic Host. n. 10.* Io. Andr. *num. 6.* Bar. *num. 4.* *vers. Tertia quaestio*, & reliqui omnes; & hanc opinionem Canonistarum putat esse veriorum Abb. in d. cap. *Cum omnes*, *num. 13.* de *Constitut.* & eam sequitur ibi Felin. *num. 34.* *vers. Prima est*, Franc. Marc. *dec. 924.* *num. 6.* par. 1. *Put. dec. 283.* lib. 3. in *novis*; Rota in *Paduana Seditione*, 28. Aprilis 1617. coram Cardinali Sacro. Hoc tamen secundum membrum limitat Abb. *ubi supra*, nisi instaret finis termini ad expeditionem actus praestri universitati, quia tunc minor pars posset vocare majorem, eaque accedere rennente, liceret minori parti actum explicare; non enim debet privati jure suo propter contemptum majoris partis, ut notatur in cap. *In causis*, & in cap. *Cum nobis*, de *electione*.

In casu autem, de quo agitur, aderat Episcopus, ad quem de jure communi, & ex Concilio Tridentino spectabat Capitulum convocare, ut dictum est *supra n. 26.*

Adde, quod in Bulla Clementis VI. expressè cautum est, ut jura quaelibet Capitularia apud illos sint, & remaneant, quin praesentibus Episcopo obediens exiterint, etiam si fuerint numero pauciores.

Demum ob stare non videtur, quod Canonici dispersi, & ab Ecclesia Cathedrali absentes non fuerint vocati; quoniam hoc non est de substantia: nam actus Capitulares ex contemptu aliquorum non modo non sunt nulli ipso jure, sed nec debent cessare, nisi ipsi prosequentes contemptum, ut cap. *Quod sicut*, & cap. *Bona*, *in secundo*, & c. *Ecclesia*, *in secundo*, de *elect.* & tradunt in cap. *Quia propter*, *ead. tit. 10.* Andr. *num. 28.* Cardin. *num. 3.* *in 7. quest.* & Abb. *num. 11.* Quinimo nec vocari debent absentes, nisi in tribus casibus, videlicet in electione, ut in praecatis juribus, & in receptione Canoniarum, & praebendarum collatione, ut in cap. *Cum in Ecclesia*, de *praeb.* *lib. 6.* Nisi consuetudo sit in oppositum, ut ibi, & in c. *in c. 2.* *in ver. ipsorum*, de *rescrib.* dicens absentes non esse vocandos nisi in tribus memoratis casibus: & eam glossam allegat totus mundus, ut dicit Abb. *hic num. 10.* sed quia idem Abb. *videm*, & in cap. 1. *num. 13.* de *is qua sunt à majori parte Capituli post Innocen.* & Bar. *hic*

extendit gloss. ad omnes casus consimiles, & arduos, & dicit hoc sibi semper placuisse. Ideo tunc videtur quod primo dixi videlicet, ex hoc capite non infringi actus Capitulares ubi nullus prosequitur contemptum: & nihilominus ex parte Episcopi dabantur etiam convocationes absentium.

Nec refert quod non fuerint citati absentes extra provinciam: nam, ut inquit Innocen. *hic n. 2.* *post med. vers.* Alios autem, Si Canonici in Lombardia pro majori parte morantes ad remotas partes Francia, vel Anglia vocarentur, non tenerentur ire, quia mandatum est manifestè iniquum arg. cap. *Cum inter universas*, *supra de elect.* Secus autem si dubitaretur, quia tunc semper obedire debent, cap. *Quid ergo*, *n. 1. q. 3.* Verum tamen secundum Hostien. *hic num. 10.* Si Ecclesia residentia ipsius indiget, tunc venire tenetur falem sicut ravit. Idque ferè servatur ubique de consuetudine generali, cap. *Brevi*, de *jurejur.* cap. *Cum clerici*, & cap. *Veniens*, de *verb. significat.* Quod etiam placuit Archidiacono. Sed de qua remota loco absentes vocari debeant statuit consuetudini, ut notat gloss. in d. cap. *Quamvis*, in *ver. Evencandi*, de *off. Ordinarii*, *lib. 6.* Item gloss. *pen. in d. e.* *Cum in ecclesiis*, de *electione*, *ead. lib.* quae tamen subdite vocationem absentium non esse de substantialibus forme.

Hoc negotio in pluribus Congregationibus plenè discussio, tandem sub die 9. Junii 1649. fuit resolutum petita confirmationem esse concedendam; & iterum 6. Septembris ejusdem anni Sacra Congregatio persistit in decretis: & ita Sanctissimus confirmavit. Item videtur hoc pendere ex clausulis Bullae Clementis VI. Cujus tenorem libuit hic subnectere, cum non haberetur impressa in Bullario, & sit de materia gravi, & exemplari.

CLEMENS EPISCOPUS.

Servus Servorum Dei.

Ad perpetuum rei memoriam.

Ecclesiis, ecclesiasticisque personis in earum potissimè tuitione, & conservatione jurium decet nos opportunis adesse favoribus, & petitiones eorum, quae nobis super his offeruntur, benignum, & favorabilem praebere consensum. Sanè petitio Venerabilis Fratris nostri Engelberti Episcopi Leodiensis super exhibita continebat, quod dilecti filii cives, seu populares civitatis Leodiensis eidem Episcopo, & Ecclesiae Leodiensi in spiritualibus, & temporalibus immediatè subiecti contra praedictum Episcopum, & praedecessores suos Episcopos Leodienses, qui fuerunt pro tempore licet eorumdem civium, & popularium Dominos frequenter temerè procurante pacis emulo rebelles, ac in juribus, & jurisdictionibus, aliisque bonis eorumdem Episcoporum, nec non praedictae, & aliarum Ecclesiarum, ac dilectorum filiorum Cleri Leodiensis. damna gravia, & multiplices ruitas irrogarunt eidem, quodque quia cives, & populares praedicti censuram ecclesiasticam deducebant in his ut plurimum in contemptum Episcopi pro tempore Leodiensis. existentes, ac dilecti filii majores, ac aliarum Collegiarum Ecclesiarum Leodiensis. Capituli relicta ipsa civitate, quodque

se ad locum alium eis congruum, & jura, & jurisdictiones earumdem ecclesiarum, ac bona ipsorum, ac d. Cleri possent protegere, & conservare liberius, ac tutius transfulerunt. Cum autem sicut eadem petitio subjungebat praefati cives, seu populares translatione hujusmodi longè amplius, quam censuram ecclesiasticam pertimescerent. Nos volentes de illo super hoc remedio, per quod eorumdem civium, seu popularium rebellio conterretur, ac Episcopos Capitula, & Clerus praefati ad petitionem, & conservationem jurium, & jurisdictionem Ecclesiarum, bonorumque suorum praedictorum liberius intendere valeant, tutiusque vacare ejusdem Engelberti Episcopi supplicationibus inclinatis sibi, successorebusque suis Episcopis Leodiensis, qui pro tempore fuerint quod majoris, & aliarum Ecclesiarum Collegiarum Capitula, etiam si exemptos fore praetenderent delictorum filiorum Praepositi, & Archidiaconorum ipsius majoris ecclesiae, & omnium aliarum in dicta civitate jurisdictionem ecclesiasticam habentium Curias, de consensu Capituli ipsius ecclesiae Leodiensis. ad alium idoneum, tutiusque locum in diocesi Leodiensis. constitutum, de quo dicitur Episcopus, & Capitulo expedire videbitur quoties, & quando dicti cives, seu populares adversus eundem Engelbertum, & successores suos Episcopos Leodiensis. praedictos rebellabant transferendi, & donec praedicti cives seu populares ad debitam obedientiam Episcopi qui pro tempore, & ecclesiae praedictae reverti fuerint, ac de damnis, & injuriis, quae dictis Episcopo, Capitulis, Praeposito, Archidiaconis, & Clero, intulerunt competentè satisfecerint, remanendi etiam ipsi Capitulis, Praeposito Archidiaconis, & aliis Curiam habentibus, ut praefertur quam etiam generaliter Clero saeculari civitatis praedictae exitum à civitate, ecclesiisque praedictis, & ad dictum locum accessum judicandi, & praecipendi, ac in his eidem Episcopis inobedientes, nec non contradicentes quomodo libet, & rebelles per censuram ecclesiasticam, & alia jura remedia appellatione postposita complectendi, ipsique translatis, & exeuntibus, ac ad dictum locum eis deputatum accedentibus in eodem loco divina officia celebrandi, Capitulaque tenendi, & actus Capitulares exercendi, nec non fructus, redditus, & proventus obventum, & jura, ac emolumenta quaelibet a dignitatibus, personatum, officiorum, canonicatum, & praebendarum, ac aliorum beneficiorum suorum ecclesiasticorum quomodo libet etiam curam animarum habentium, quae in ecclesia, & civitate praedictis obtinent, & imposterum obtinebunt cum ea integritate, cum qua eos perciperent, si in eidem ecclesia personaliter residerent percipiendi, ac solitis privilegijs, libertatibus, & immunitatibus gaudendi ipsidem. Insuper Episcopo, Praeposito, Archidiaconis, & alijs jurisdictionem ecclesiasticam habentibus, ut praefertur hujusmodi eorum Curias in praedicto loco tenendi, & in eis quamcumque jurisdictione sibi competentem exercendi, & de causis quibuscumque ad hunc forum pertinentibus cognoscendi, ipsaque terminandi, & decidendi, ac censuram ecclesiasticam exercendi, ac quascumque sententias proferendi, eaque debite exequi mandari, ac suos subditos ad locum hujusmodi etiam invitatos trahendi, aliisque omnia, & singula faciendi, exequendi, & liberè exercendi quamdiu in loco praedicto ob rebellionis commissionem, ac ad debitam obedientiam reverentis, ac damnorum, & injuriarum competentis satisfactionis omissionem, & dilationem remanserint, ac si in dictis ecclesijs, & civitate, ac Curijs residerent, & praemissis in eis facerent, ac etiam exercerent licentiam, & potestatem plenariam auctoritate Apostolicae tenore praesentium elargimur, auctoritate Nihilominus decernentes eadem quod jura quaelibet Capitularia apud illos sint, ac remaneant, qui in praemissis eidem Episcopis: obediens exiterint etiam fuerint numero pauciores, & quod processus, & sententiae, quos, & quas in civitate praedicta, citationibus de ipsa ad locum praedictum, & sententiam, & condemnationem prolatarum, & factarum in eodem loco publicationibus, & executionibus dumtaxat exceptis per se, vel alium, seu alios eorum, vel alicujus, seu aliquorum ipsorum auctoritate fieri contigerit, sint irriti, & inanes, quodque omnes illi ex praedictis, qui eidem Episcopis in praemissis inobediens fuerint, seu rebelles tantum à perceptione fructuum, & proventuum obventuum, & jurium, dignitatum, & personatum officiorum ecclesiasticorum, & aliorum beneficiorum ecclesiasticorum hujusmodi sint suspensi donec ad obedientiam Episcoporum ipsorum redierint, & de inobedientia, & rebellionem sua emendam eis praestiterint condonentem, & si quid de fructibus, redditibus, proventus, juribus, & obventibus praedictis interim perceperint plenariam restitutionem cum effectu, non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, nec non exemptionibus, & alijs quibuslibet privilegijs, & literis Apostolicis generalibus, vel specialibus quocumque tenore, existant, nec non statutis, & consuetudinibus eorumdem ecclesiarum contrarijs juramento, confirmatione Apostolica, vel quacumque firmitate alia roboratis per quae praesentibus non expressa, vel totaliter non inserta effectus earum non impediti valeat quomodo libet vel deferti, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris litteris mentio specialis, seu si eidem Capitulis, Praeposito, Archidiaconis, & Clero, vel quibusvis alijs communiter, vel divisim à Sede Apostolica sit indultum, quod interditi, suspensi, vel excommunicati non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto hujusmodi mentionem proviso quod Ecclesia civitatis ejusdem à quibus factus fuerit hujusmodi exitus in divinis prout fuerit observatur interim concedentur, ac in illis Sacramenta ecclesiastica ministrantur quibus de jure fuerint ministranda, quodque per hoc franchijs, & privilegijs civitatis ejusdem praemissis non contrarijs in nullo penitus derogetur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae Constitutionis, & concessionis hujusmodi infringere, vel eius temerario contraire. Si quis autem hoc attentate praesumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Avinionae Kalendis Maij Pontificatus nostri anno sexto.

Sequitur confirmatio translationis Capituli.

Ad futuram rei memoriam.

Cum aliis nos ad fedandas quantum nobis ex alto conceditur perturbationes, & dissensiones in nobis praevalentibus inter Venerabilem fratrem Ferdinandum Archiepiscopum Colonien. Sacri Romani Imperij Principem Electorem, ac Ecclesiae Leodien. ex concessione, & dispensatione Apostolica Praetulerit, civitatibusque & Status Leodien. Principem, nec non dilectos filios eiusdem Ecclesiae Leodien. Capitulares eidem Ferdinando Episcopo, & Principi huiusmodi adherentes ex una, & Consulibus, & habitatores eiusdem civitatis Leodien. & olim d. Ecclesiae Decanum, & Capitulares in eadem civitate adherentes partibus ex altera exortas; unam Congregationem nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, & dilectorum filiorum aliorum Romanae Curiae Praetorum deputaverimus, & ex illorum voto, & scientia quaedam nostras, in simili forma Brevis litteras hortatorias ad eandem sic inter se contententes partes pro dissidiis huiusmodi sedandis dedimus: Postmodum venoribus innoverit hortatorias, monitoriaque nostras litteras huiusmodi nullum omnino effectum sortitas fuisse, licet dilecti filij eorundem civitatis, & Decani adherentium agentes, & ministri spe indubiam securitatem desuper copositionis eidem Cardinalibus, & Praetis dedissent: proptereaque partibus hinc inde pluries in eadem Congregatione auditis iisdem Cardinalibus, & Praetis decretum translationis Capituli Leodien. ab eadem civitate ad oppidum d. Haus Leodien. diocesim etiam juxta quaedam a felic. record. Clemente papa VI. praedecessore nostro emanatas litteras per eundem Ferdinandum Episcopum huiusmodi, & majorem partem Capitularium d. Ecclesiae Leodien. in praefato oppido existentium factum per nos confirmandum decreverunt. Idcirco nos de eiusdem Congregationis voto, & juxta illius formam, continentiam, & tenorem praefatum Decretum translationis d. Capituli ad dictum oppidum de Haus ut praefatum factam, & a dilecto filio nostro, & Sedis Apostolicae in partibus Inferioris Germaniae Nuncio confirmatum Apostolica auctoritate tenore praesentium confirmamus, approbamus, illudque observari mandamus, donec tandem ab eisdem Consulibus, dictaque civitate, & Capitularibus inibi existentibus idem Ferdinandus Episcopus eum toto suo comitatu solito in eadem civitate cum pristinis reverentia, obedientia, & jurisdictionis exercitio praecipimus, & admittimus, & ita praecipimus, decernentes praesentes nostras litteras validas, firmas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios effectus sortiri, & obtinere, neque per quoscumque iudices ordinarios, & delegatos etiam causas solatii Apostolice Auditoris iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane si quid super his a quoquam quavis auctoritate sentierit, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac ipsorum Ecclesiae civitatis, & oppidi quatenus opus sit etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & litteris Apostolicis in contrarium praemissis quomodolibet con-

cessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores praesentibus pro plenè, & sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad effectum praemissorum specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Anulo Piscatoris die 24 Junii 1649. Pontificatus Nostri Anno Quinto.

De Privilegiis, & Excessibus Privilegiatorum.

Cap. Ediscopalia.

S Y M M A R I U M.

1. Episcopalis dignitas non debet tribui nisi locis insignibus, & populosis. & n. 23. & seq.
2. Civitates majores dumtaxat privilegio Episcopatus sunt honorandae, & n. 6. & seq.
3. Ad esse civitatis requiritur Episcopus, & n. seq. usque ad num. 18.
4. Episcopalis dignitas post Christi adventum instituta.
5. Civitates erant ante adventum Christi.
7. Comparativum supponit positivum, licet impropre aliquando ponatur pro positivo.
8. Episcopi non in castellis, & modicis civitatibus debent constitui.
9. Magis, & minus non faciunt re differre specie.
10. Civitas, quae propriam necavit Episcopum, perpetuo privatur dignitate Episcopali, non tamen desinit esse civitas.
11. Saraceni habent civitates, & non habent Episcopos, nisi forte abusivos.
12. Episcopus potest esse sine civitate.
13. Princeps potest facere civitatem, & tamen non potest facere Episcopum, nec Sedem Episcopalem creare.
14. Civitas in Italia ex communi interpretatione appellatur illa tantum quae habet Episcopum, sed ultramontani hoc non recipiunt.
15. Papa erigit civitatem, & dat Episcopum unico contextu.
16. Et concedit pro maximo dono hanc dignitatem.
17. Represalia concessa contra civem Tuscorum non afficiunt Praetenses.
18. Civitas an erigi possit a populo sine Principis auctoritate.
19. Muros municipales nec reficere licet sine auctoritate Principis, vel Praefidis.
20. Civitas dicitur, civium unitas.
21. Structura autem murorum non dicitur civitas, sed urbs.
22. Civitas est multitudo hominum societatis vinculo adunata.
23. Episcopalis dignitas sui numerose est vilescit.
24. Multitudo numerosa nihil habet honestum.
25. Episcopi dicuntur Sanctissimi, Christi legati, & Columnae Ecclesiae.
26. Item Beatissimi, ac Serenissimi, & Principes terrae.
27. Episcopatus dicitur excellentia dignitas.
28. Item culmen dignitatis.
29. Episcopalis sublimitas quanta sit. Locis

30. Locis, aut divitiarum potentia, vel paupertas humilitas Episcopum sublimiorem, vel inferiorem non faciunt.
31. Declaratur, & n. 33.
32. Plerumque vilius, vel pretiosus effectus, & refertur cuiusdam Theologi arguitur.
34. Episcoporum titularium creatio quibus rationibus improbetur, & n. seq. & n. 47. & 53.
35. Episcopi titulares serenitatem Pontificalis obnubilant dignitatis.
36. Quatuor Vicarias Episcoporum, maxime habentium amplas dioceses. Adherent Principibus, qui honoris causaque sunt habere Cappellanos Episcopos, ibidem.
37. Fere vagabundis sunt, & permanentem sedem non habent. Quasi Episcopalem Cathedralis eligunt in locis nullius diocesis, ibidem, & n. 52.
38. Episcopus titularis an sit creandus pro Possibilitate exercendis in nonnullis oppidis militarium nullius diocesis, & n. seq. usque in fin.
39. Episcoporum titularium origo.
40. Caritative quid importet.
41. Episcopi titulares ex Concilio Lateranensi novissimo constitui possunt Suffraganei in Ecclesiis Cardinalium Episcoporum, & n. 44. Et quid ex decreto Pii V. n. 48.
42. Clerepiscopi, & eorum officium.
43. Ordo ipsorum ab Ecclesia reprobat.
45. Episcopus titularis absque urgenti necessitate creari non debet, & n. 53.
46. Etiam mortuus Episcopus ab infidelibus expulsus. Et hic abusus maxime viget in Religiosi, & cur.
48. Et quando creandus, & quibus conditionibus ex decreto Pii V.
49. Episcopi titularis, & Suffraganei dos quantae, & qualis esse debeat.
50. Pontificalia exercere non potest nisi in diocesi, cui datus est Suffraganeus, & n. 54. & 55.
51. Creari non debet Episcopus titularis ut sit Coadjutor Archiepiscopi Urbis, absentis propter infirmitatem, & capitales inimicitias.
52. Episcopi titularis ea, quae sunt ordinis exercitae in locis nullius diocesis sunt suspensi per annum ab exercitio Pontificalium.
54. Propositio Ecclesiae Titularem facta in Consistorio a Cardinali Praecepto pro exercendis Pontificalibus in locis Ordinibus S. Jacobi de Spartha.
55. Titularem Ecclesiam suffraganeam Ecclesiae Carthaginiensis.
59. Episcopum Titularem an deceat subesse inferiori Praetore, & n. 60. & 61.
57. Suffraganeus non datur Ecclesiae, nec populo, sed Episcopo pro cuius obitu expraes Suffraganeatus, & n. 59.
58. Suffraganeatus non est titulus perpetuus.
60. Episcopum Titularem non deceat esse Suffraganeum inferiori Praetore.
61. Episcopi Titulares sunt veri Episcopi.
62. Episcopus vicinior non potest ordinem conferre, aut Pontificalia exercere in locis nullius diocesis sine Ordinarii licentia, sed subditos dictorum locorum debet ordinare in sua diocesi, aut eis dimissorias concedere.

Prosp. Fagn. in 2. par. 5. lib. Decretal.

EPISCOPALIA, Episcopalis dignitas non debet tribui nisi locis insignibus, & populosis. Hec dicitur secundum Jo. Andr. vel aliter, majores civitates dumtaxat privilegio Episcopatus sunt honorandae. Hoc dicit secundum Cardin. Abb. & Marian. Socin. Primò ponit dictam. Secundò rationem ibi non bonor. Nota primò ibi, frequentioribus civitatibus: textum optimum, quod ad esse civitatis non requiritur Episcopus; potest enim esse civitas, etiam Episcopus non habeat, Cardin. Abb. & Marian. Socin. hic omnes in 1. notab. 10. Andr. in c. Si Civitas, n. 1. & in glos. ordinata post casum, de sentent. excommunicat. lib. 1. Bart. in l. 1. num. 3. verò. Unde possibile est esse civitatem, licet non habeat Episcopum, C. de metropolit. lib. 11. plenè Bald. in l. Si in aliquam, n. 2. ff. de offic. Proconsul. & hanc opinionem communiter approbatur, ut ait Dec. hic num. 8. Quae indubitanter procedebat ante adventum Christi: nam quia tunc non erat dignitas Episcopalis, quippe quae post Christi adventum fuit instituta, cap. 1. & 2. dist. & tamen erant constitutae civitates, & provinciae, ut cap. Verbis, & cap. In illis 80. dist. & scripti plenius in cap. Nullus, num. 13. supra de Parroch.

Sed nihilominus etiam inspecto tempore post legem Evangelicam verius videtur ad essentiam civitatis non requiri Episcopum. Ad quod primum facit optime ist. text. dupliciter cum inducendo, Primò quia dicit frequentioribus tantum civitatibus Episcopos esse praeficiendos. Sunt enim civitates minus frequentes, quae carcent Episcopo, ut arguitur Cardin. & Abb. hic in not. nam comparativum illud supponit positivum, l. Vbi autem non oportet, in princ. ff. de verb. oblig. & quamvis Decius hic n. 2. dicat comparativum sapienter ponitur pro positivo, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in 4. not. deus, qua in met. caus. tamen hoc fit contra proprietatem verborum, a qua in dubio non est recedendum, l. Non aliter ff. de legat. 3. Deinde quia dum textus dicit, civitatibus, ut notatur in l. Benignus, ff. de legibus, & per Abb. in cap. Cum dilectus, in

vers. Item si civitas, ff. de offic. Proconsul. Quæro, ad hoc induci possit cap. Pastoralis 7. q. 1. ubi Gregorius transulit Episcopum Lissitæ civitatis ab hostibus captivæ ad Ecclesiam Scyltanam, & in fine ait: Sin autem præscripta civitas continua captivitatis calamitate præmitur in hac in qua incardinatus es, debeas Ecclesia permanere; & sic illa remansit civitas, licet Episcopo in perpetuum esset caritara.

11 Item Saraceni habent civitates, & Episcopos nisi forte abutivos, ut inquit Bald. in d. l. si in aliquam, n. 2. vers. Item Saraceni, neque obstat quod habeant Episcopos habita, quia quando spes nulla subest habitus reducatur ad actum, ut in terminis d. cap. Pastoralis in fin. tunc Eccl. est regulata acti neque actu, neque habitu esset curata, ut plenè notavi in cap. Extravag. Quæ verò, n. 48. de prebend.

12 Quæro ad idem sic potest argui: Episcopus potest esse sine civitate, ut patet in Episcopo Lunensi, & Phelesiano, secundum Bald. ubi supra, vers. ite contra ergo & civitas potest esse sine Episcopo, Quia essentia civitatis distincta est ab essentia Episcopi, quamvis dignitas Episcopalis accidentali ter sit civitati annexa, ut rationatur Dec. hic n. 10. Item nihil habet commune jurisdictionis temporalis cum spirituali, ut cap. verum, 101. dist. 11.

13 Item ultimò, aliis omisiss, hæc conclusio probari videtur ratione invincibili: nam Princeps utique potest civitatem constituere, l. 1. C. de Metropolitan. lib. 11. & ibi notat Bart. n. 3. & ante eum Innocentium, cap. Cum ab E. clef. n. 2. supra de offic. Ordinar. & tamen non potest facere Episcopum, cap. Nullus, & cap. Adrianus, cum pluribus 63. dist. nec sedem Episcopalem creare Bald. in d. l. Sin aliquam, n. 2. vers. Item tunc: ergo etiam hodie potest esse civitas sine Episcopo: & ita videtur concludendum de jure, licet glof. in cap. Provincia, in verb. Comitibus 39. dist. dicitur Comitatum dici districtum alicujus civitatis, ubi est Episcopus.

14 Sed hodie ex communi interpretatione in Italia receptum est, ut illa sola appelleretur civitas, quæ habet Episcopum: sed ult. mutant, & maxime Theutonici hoc non recipiunt, ut notat Io. Andr. in cap. Si civitas, n. 1. de sent. excomm. lib. 6. Abb. hic in nota. Marian. Socin. n. 3. & Dec. num. 15. Bart. in Extravag. Quæ sunt retellus, in verb. Lombardie, & in tractatu de insula in 14. figur. & in l. final. col. 2. ff. de colleg. illius. & in l. 2. n. 7. vers. Et dicit Innoc. ff. de verb. significat.

15 Porro Italorum interpretationi valde suffragatur quod Papi unico contextu rigit civitates, & dat Episcopum per hæc, vel similia verba, Oppidum N. in civitatem, Ecclesiam verò in carthe dralem pro uno Episcopo, & c. argimus, & institui mus, ut patet in oppidis Lauretan. Montis Alti, Sancti Severini, & Tolentini, à Sixto V. in civitates erectis, Bullar. tom. 2. pag. 518. 558. 559. & 564. Facit Extravag. Salvator, §. Volentes, de preben. inter communes ibi (Quatuor villæ, quarum quamlibet in civitate legitimus, & civitatis vocabulo insignimus) juncto vers. [Sint de cætero, & habeantur perpetuò Ecclesie Cathedralis] Item ut Bald. inquit in d. l. Si in aliquam, num. 2. ff. de offic. Proconsul. secundum usum loquendi communem oppida, quæ nunquam habuerunt Episcopum, nõ

dicuntur civitates per excellentiam: dicitur etiam signum potissimum excellentiæ habere Episcopalem sedem, & Apostolicæ pro maximo dono concedit oppidis hanc dignitatem, ut Papa Urbanus V. Montis falcioni, quod de oppido simpliciter in civitatem erexit. Et ex hoc inferat quæstionem, ut si concessæ sunt reprobatiæ contra omnes cives Tuscos, non intelligantur nati de oppido Pratenfi, vel S. Miniati, quia non habent Episcopos, & sequitur Dec. hic n. 16. oppidum Sancti Miniati hodie est civitas Episcopalis.

18 An autem erectio civitatis fieri possit à populo sine Principis auctoritate, sunt opiniones Bart. in l. 1. in princ. ff. Quod cuiusque universit. nomin. tenet ad hoc non requiri auctoritatem Principis, sed ipsam gentem per se posse civitatem facere, cum hoc sit penultima de jure gentium, l. Ex hoc jure ibi: Regna condita, ædificia collocata, ff. de just. & jur. & dictum Bartoli forte est verius, ut dicit Abb. hic n. 2. in fin. sed oppositum tenet Innoc. in cap. Cum ab Ecclesiario, n. 1. vers. Et intellige. de Offic. Ordinar. ubi concludit esse civitatis requiri licentiam Principis. Pro concordia plerique distinguunt sic: Aut queritur an populus possit sine Principis licentia civitatem materialiter ædificare; & dicendum est posse, quia facultas ædificandi competit de jure communi, ut d. l. Ex hoc jure, & l. Provincias, C. de ædific. privat. & in hoc casu procedit prima opinio Bartoli. Aut queritur an populus possit erigere civitatem formaliter, id est quantum ad hoc, ut habeat jurisdictionem, & jur. civitatis; & tenendum est non posse, sed necessarium esse Principis auctoritatem: & in hoc secundo membro intelligitur Innoc. prout eum declarat Bald. in d. c. Cum ab Ecclesiario, col. 2. vers. Quæro una cum Innocent. de offic. Ordinar. & d. l. 1. in princ. ff. Quod cuiusque universit. nomin. & ipsæmet Bart. in l. fin. n. 5. vers. Et ista vera quantum ad hoc, ff. de colleg. illius. Paulus de Castro in d. l. Ex hoc jure, col. 8. & sequitur Dec. hic n. 19. & 20. Alex. cons. 24. in princ. vol. 5. Hieronym. de Monte in tractat. ultim. Regular. cap. 11. num. 4. & 5. Brun. cons. 47. num. 2. & cons. 54. num. 6. & pro hæc secunda opinio videtur text. in l. In tantum, §. fin. alias in l. Sacra, §. Munus, ff. de ver. divis. ubi dicitur (Marios autem municipales nec reficere licet sine Principis, vel Præsidis auctoritate; & quamvis populus possit muros materialiter ædificare, nullo tamen modo per hoc dicit potest facere civitatem, quia civitas dicitur civium unitas: unde ædificium & structura mærorum non dicuntur civitas, sed urbs, glof. in d. cap. Si civitas post casum, de sentent. excomm. lib. 6. ex l. Idor. in lib. 5. etymolog. ubi ait civitatem non laxa, sed habitatorum vocari, & civitatem dist. finit esse multitudinem hominum societatis vinculo adunatam ad simul jure vivendum; refert Archid. in cap. Statutum, 4. de rescript. lib. 6. & Jo. Andr. in d. cap. Si civitas, num. 1. ubi etiam alias distinctiones recenset.

19 Secundo nota ex textu, dignitatem Episcopalem non esse constitutendam in villis, vel castellis, sed tantum in locis insignibus, & populosis: & ita hic est casus secundum Io. Andr. & alios in summatio text. Cardin. in Clem. In plerique, in 3. qu. num. 6. de elec. Rationem habes in littera, videlicet (Ne honor, cui debent excellentiora committeri, nisi numero sita vilescat, confert text. in cap. Principimus, 16. qu. 1. in illis verbis: ubi multitudine

exercit fidelium ex vigore Apostolicæ Sedis debeas ordinare Episcopo, pia tamen contemplatione, ut non valeat dignitas Episcopatu.) Hæc ibi. Multitudo enim numerosa, nihil habet honestum ut in auth. de Referend. §. Volumus, Ideoque Diaconus parvitas honorabilis, Presbyteros verò turba contemptibilis facit, c. Legimus, ante fin. vers. Quid paucitatem, 93. dist. & omne ratum pretiosum, & plus appetibile, secundum Hostien. hic num. 1. Aliam rationem ponit text. in cap. Illud sanè, 80. dist. videlicet, nec quod Sanctorum Patrum divinitus inspirata decreta veterunt, vinculis, & possessionibus, vel obsecris, & solitariis municipis tributatur Sacerdotale fastigium, id est Episcopale, secundum Hug. & Archid. Concordat cap. Episcopi, 80. dist. ubi dicitur: Episcopi non in castellis, aut modicis civitatibus debent constitui, ne vilescat nomen Episcopi, sed ad honorabilem urbem titulandus, & denominandus est.

20 Porro Episcopi dicuntur Sanctissimi Christi Legati, & columna Ecclesie, Clem. 1. §. Nec super, de panis. Item dicuntur Beatissimi, cap. Excellentissimi, in q. 3. l. Cum Clericus, C. de Episcop. & Cleric. & in Auth. de sanct. Episcop. §. Si qui autem Episcoporum, & §. Interdiciamus, & in auth. de Eccles. §. Si que adificationem, Episcopi enim officio nil beatus, cap. Ante omnia, 40. dist. & d. §. Nec super Item appellati possunt Serenissimi, ut inquit Cardin. in Clem. in plerique, in 4. notab. de elec. per illum text. in ver. Serenitatem. Item sunt Principes terræ, cum in terris teneant locum Apostolorum, cap. Quoniam vices, 68. dist. 6. in novo, 21. dist. Paris. cons. 141. ad solutionem dubiorum, num. 25.

21 Item Episcopus dicitur excellentie dignitas, ut notat glof. in cap. Per unum primo, in verb. Excellentioris, de appellat. Et culmen dignitatum glof. 2. in cap. 2. de preben. lib. 6. per text. in cap. Venerabilis, supra de preben. Quinimo, ut inquit Ambrosius de dignitate Sacerdotum cap. 2. Honor, & sublimitas Episcopalis nullis potest comparationibus adæquari: Si Regum fulgore compares, & Principum diademati, longè erit inferius, quàm si plumbis metallum ad aut fulgorem compares; quippe cum videas Regum colla, & principum submitti genibus Sacerdotum, & osculata eorum dextera, orationibus eorum credant de communiti, referat à Gelasio in cap. Duo sunt, 96. dist. & Chryostom. lib. 3. de Sacerdot. & Nazianzenus in oratione 17. ad Ceres Nazianzenos (Quantum, inquit, cælum, terra per os usus est, quantumque anima corpori, spiritus carni, divina humanis præstant, tantum Episcoporum Principatus omnia civilia regna, & potestates antecellit: ad hoc cap. Sicut, de major. & obed. Merito igitur tam sublimis dignitas non nisi locis insignibus, & frequentibus est tribuenda, ut hic statuitur.

22 Nec obstat quod ubique que fuerit Episcopus sive Romæ, sive Evgubii, sive Constantinopoli, sive Reghii, sive Alexandrie, sive Tanis, ejusdem firmiter, & Sacerdotii: & potentia divitiarum, & paupertatis humilitas, vel sublimiorem, vel inferiorem Episcopum non faciat, sed omnes Apostolorum succellores sint: que sunt verba Hieronymi in c. Legimus 93. dist. Quoniam ut respondet glof. hic in verb. Majoribus, & in c. Episcopi, in verb. Vilescat, 80. dist. Quod hic dicitur intelligi

23 Quod hic dicitur intelligi debet, quia non debet excellentiora committeri, nisi numero sita vilescat, confert text. in cap. Principimus, 16. qu. 1. in illis verbis: ubi multitudine

exercit

debet quantum ad vulgi opinionem: nam in rei veritate etiam in modicis civitatibus non est vilior Episcopus, ut in contrario. Et eodem serè modo respondet hic Innocent. in princ. dum 215. (Quod hic dicitur procedere de facto, cum de jure magnitudo civitatis nihil operetur. Unde videmus de facto potentes, & divites Episcopos honorari & pauperes virtuosos contemni, secundum Hostien. hic num. 3. & Joan. Andr. eod. num. 3. quireferunt de quodam Theologo, qui contra id, quod habetur lat. 2. cum prius humiliter indutus malè fuisset in quodam monasterio receptus, rediens cum pretiosa cappa, splendide receptus, & honorifice tractatus multas gratias egit in Capitulo capæ suæ: unde & Hieronym. ad Chromat. cap. 1. & in patria mea, inquit, ille sacerdos est, qui dicitur est.

31 Tu dicat tex. nostrum loqui de jure, ejus tamen decisio procedit ante factum, decisio verò d. cap. Legimus, procedit post factum: nam ab initio Episcopus constituitur non debet nisi ut prædicat majoribus populis; sed postquam fuit constitutus, sive magno, sive parvo prædicat loco, & sive sit locuples, sive pauper, in eadem veneratione est habendus, quia in eo honoratur dignitas Ordinis, & non potentia divitiarum, secundum Ant. de Butt. hic num. 6. vers. Tu dic. Abb. n. 4. vers. Vel dic & melius, Maian. Socin. num. 12. & Dec. num. 41. vers. Sed istud.

32 Ultimò notandi: majoribus populis, argumentum optimum, quod non debent creati Episcopi Titulares in partibus infidelium: nam si Episcopi non sunt constituendi in civitatibus, & locis non populosis, ut hic statuitur, longè minus constitui debent in carceribus clerico, populorum Christiano.

33 Sic enim intitulati, nec ut expediret prodesse, nec ut deceret præesse valentes, inabilitate vagationis, & mendicitatis opprobrio serenitatem Pontificalis obnubilant dignitatis, ut legitur in Clem. In plerisque, de elec. ubi glof. in verb. Vagantibus, dicit consuevitales discurrete, & vicarias Episcoporum querere, maxime habitatum amplas diceces. Interdum quoque Principibus adherere familiariter, qui honoris causa querunt habere Castellanos Episcopos. Et hodie cum serè vagabundi sint, & permanentem Sedem non habeant, alienas oves inscio proprio Pastore quærentes, quasi Episcopalem cathedram in loco nullius dicecesis sua temeritate eligunt, & Pontificalia exercent, ut in Concilio Tridentino sess. 14. c. 2. contra id, quod habetur sess. 6. c. 5.

34 Porro cum aliis qualiter esset numquid Episcopus Titularis esset creandus pro Pontificalibus exercendis in oppido de Merida, alijs; locis nullius dicecesis militie sancti Jacobi de Spatha subjecis, hæc fuerunt adnotata.

35 Antiquitus Episcopi Titulares non creabantur, sed tantum qui à propriis ecclesiis ob hostilitatem ejectione erant, in aliis ecclesiis vacantibus Cardinalibus constituebantur, donec ad proprias ecclesias reverti permitterentur, cap. Pastoralis 7. quest. 1.

36 Et exponit illa verba, Cardinales constituebantur, seu incardinabantur, id est canonicè transferbantur, ut notatur post c. Fraternalitatem. Super verb. Cardinandum, 71. dist. Sed horum, qui creantur Episcopi alicujus Ecclesie in partibus infidelium sitæ, quæ neque populum Christianum, neque Clerum habet, nulla origo reperitur ante decretum

37 Cardinales constituebantur, donec ad proprias ecclesias reverti permitterentur, cap. Pastoralis 7. quest. 1. Et exponit illa verba, Cardinales constituebantur, seu incardinabantur, id est canonicè transferbantur, ut notatur post c. Fraternalitatem. Super verb. Cardinandum, 71. dist. Sed horum, qui creantur Episcopi alicujus Ecclesie in partibus infidelium sitæ, quæ neque populum Christianum, neque Clerum habet, nulla origo reperitur ante decretum

Concilij Lateranensis sub Leone X. *sess. 9. de Cardinalibus* itaque res ab optimis orta primordijs eo dilata est, ut iam non qui expulsi sunt de nro Episcopi Ecclesijs vacantes, sed creentur denuo Episcopi illarum Ecclesiarum, tum alias ob causas, tum ad hoc ut suffragentur alijs Episcopis, quorum loco antiquitus in Ecclesia esse videbantur Corepiscopi, quierant Presbyteri, & in villis, aut pagis curam animarum gerebant loco Episcoporum. licet non possit ab Episcoporum licentia, vel consensu ea, quae sunt Ordinis exerceat, ut in Concilio Neocaesariensi *cap. 3. in Antiocheno cap. 20. & Hispano, cap. 20.* Quod etiam pluribus probant, & decernunt Damalus *Epistola 1. Le. o. Epistola 26. & Ioannes III. Epistola 1. & Concilium Antiochenum cap. 4.* statuit, ne ij, qui in vicis Corepiscopi appellantur Presbyterum, aut Diaconum audeant ordinare praeter civitatis Episcopum, sed contenti sint propria sollicitudine, & quibus ratione, quam susceperunt. Quorum tamen Ordo fuit deinde ab Ecclesia reprobatus, ut in Canon *Corepiscopi, 69. dist.*

44 Postea vero ceperunt creati Episcopi Titulares ob decretum Concilij Lateranensis superius relatum, quod permissum Cardinalibus in Ecclesijs suis hos habere Episcopos pro suffraganeis ideoque etiam hodie Summus Pontifex cum creat humiliori Episcopos, utitur similibus verbis, & *suffraganeus, & alius, donec, &c.*

45 Nisi tamen vere urgeat necessitas, non est creatus Episcopus titularis, ut patet ex d. Clem. *In plerisque, de elect.* Quia imo nec mortuo Episcopo expulso potest Ecclesia ab hostibus occupata alius Episcopus perfici, ut illic post Paul. not. *Cardin. n. 5.* ex quo decreto constat creationem Episcopi titularis in probari: tum quia Ecclesia ab infidelibus occupata sufficienter reditus non habent, tum quia caeterum Clero, & populo Christiano, tum denique quia ibi Episcopus non potest prodesse, ut exprimitur, nec praesse, ut decreet, merito *glos. ibi in verb. Vagantibus* invehit in eos, qui anhelant ad Ecclesias ab hostibus occupatas, ut retigi supra *nu. 26. & in verb. Religiosos* dicit hunc abulam maxime vigere in religiosis, qui ad hoc laborant interdum etiam impotente, & per corruptelas, ut vanere possint cum *Psalmista Laqueum contritus, & Psalm 123.* & subdit se vidisse Religiosum consecratum ad titulum qui non erat in rerum natura nec fuerat quod patere possent per Provinciam, id est per librum, in quo scriptae sunt Provinciae: & nostris temporibus vidimus alium consecratum ad eandem Ecclesiam, ad quam alter erat consecratus: & adde quod ibi notat *Cardin. in 6. & n. quest.*

48 Sed & de his Pius V. post Concilij Tridentini publicationem decreto suo consistoriali sancivit non esse huiusmodi Episcopos creandos, neque in Suffraganeos dandos, nisi Ecclesijs Cardinalibus, & illis tantum, qui solent habere, & cum certo stipendio perpetuo ad minus ducentorum aureorum de camera super fructibus illius Ecclesiae, qui propria auctoritate ab ipsi percipi possint, & quod nonnulli possint Pontificalia exerceat sine expressa licentia Sedis Apostolicae, nisi in illa diocesi, cui datus est Suffraganeus: sed postea paulatim id ampliatum fuit etiam ad Episcopos non Cardinales, & datus auctoritas est ad ducatos 100. ex decreto Sacrae Congregationis rerum Consistorialium.

Et in Sacra Congregatione Concilij cum Archiepiscopus Arboren. supplicasset pro indulto adhibendi in sua diocesi Episcopum titulum ad Sanctissimo deputandum, qui muneribus Episcopalis defungi posset eo quod ipse Archiepiscopus cogere ab Ecclesia abesse tum ob gravissimas, ac diuturnas agritudines, tum ob capitales cum pluribus inimicitias, qui eius vitae etiam veneno insidiati fuerant: Sacra Congregatio die 6. Julij 1605, censuit titulum Episcopatum hac de causa non creandum, sed si ipse aliquem titulum inveniat, qui ipsum velit adjuvare, eius opera uti possit iuxta decretum *cap. 2. sess. 14. de quo est text. expressus in cap. Pontificis, 7. q. 1.*

Ad hac creatio Episcopi titularis, qui in locis nullius diocesis Ordines conferat, improbatum a Concilio Tridentino *cap. 10. sess. 23.* quo hac facultas tribuitur Episcopis, intra quorum diocesis fines ea loca existunt, vel viciniorum Episcopo, si omnino existant extra fines cuiusque diocesis, arg. *cap. 9. sess. 24. ut ex Sacrae Congregationis sententia duxit in cap. Nullus, n. 10. usque in. de Paroch.*

Cursum eadem creatio improbatum decreto *2. sess. 14.* ubi plura in ordinum Episcoporum commemorantur, ut dictum est supra *num. 37.* ac deinde illis prohibetur, ne cuiquam primam Tonfuram, seu Ordines conferant etiam in locis nullius diocesis abique sui proprii Praelati expresso consensu, aut litteris dimissorias, & contrafacientes ab exercitio Pontificalium per annum: & sic promoti ab executione Ordinum, donec suo Praelato visum fuerit, sunt ipso iure suspensi.

53 Ex his omnibus deducitur, ut minus sit procedendum ad creationem Episcopi titularis pro humiliori militis S. Jacobi sine gravi, & urgenti necessitate, videlicet cum eis neque opera aliorum Episcoporum titularium in illis partibus existentium, neque viciniorum Episcoporum ministerio, neque alia ratione prospici potest: cum quia humiliori creatio, & institutio est ab ecclesiasticis regulis aliena, & sacris Canonibus inuisa, tum quia redundat in praerogativa Episcopi proximioris, ad quem pertinet facultas ordinandi subditos dictorum militum privative quoad omnes; tum demum quia Episcopus praeficitur Ecclesiae sine reditus, sine diocesi, & Clero, populoque Christiano, quod est contra Concilium Viennense, & Tridentinum, & contra textum nostrum inducendum eum, ut dixi supra in ultim. notab. neque enim populus militiarum, de quibus agitur, subiectus est huic Episcopo, nec ipse dei poterit illius Episcopus, & Pastor, cum nullam in eum iurisdictionem, aut correctionem sit habiturus, nec in aliqua Ecclesia militiarum debeat interulari, sed tantum ibi exerceat Pontificalia tanquam mercenarius.

Hac autem necessitas procedendi ad creationem Episcopi Titularis in dicta militia minime videtur subsistere: nam pro Ordine conferendis non est necessarius accessus vicinioris Episcopi ad loca earum militiarum, cum ipse possit, ac debeat ordinare subditos dictorum locorum in sua diocesi, ut ex sententia S. Congregationis Concilij adnotavit in d. cap. *Nullus, n. 52. de Paroch.* Quod si id in commodum videatur, poterit illis dimissorias concedere, ut ab alijs Episcopis ordinentur, ad praerogativam d. cap. 10. sess. 23. Et pro Sacramentis administrando iam est in facultate ipsarum militiarum, si nullius diocesis existant, convo-

convocare quem maluerint Catholicum Antistitem ex ipsius Congregationis sententia. Exempla *Pij V. & Gregorij XV.* qui instituerunt Episcopos Titulares in eadem militia Sancti Jacobi de Spatha, non prodierunt ex voto Congregationis rerum Consistorialium, nec videntur ulterius extendenda, ne detur aula eidem militijs in posterum praetendendi huiusmodi institutionem quasi de bitam, & sibi affectam: iam enim in supplicii libello nuper oblato asserit Franciscum de la Rocha fuisse praesentatum a Rege Catholico ad Ecclesiam Sidonien. in pagibus infidelium, quam a Gregorio XV. obtinuit ultimus Episcopus pro Militia Sancti Jacobi institutus, & Episcopus Sidonien. perperam appellatur Ordinis Sancti Jacobi.

Et ita die 28. Januarij 1649. eadem Sacra Congregatio rerum Consistorialium re accuratè discussa, censuit, nisi aliquid Sanctissimo videatur, creationem Episcopi Titularis pro dicta Militia non esse de cetero concedendam.

54 Post hac ex parte Oratoris Regis Catholici exhibitum fuit, & lecta in Sacra Congregatione propositio olim facta in Consistorio a Cardinali Pacecho de Ecclesia Tunisen. sub Pio V. una cum votis Cardinalium, quae sic se habet.

Cardinalis Pacechus proposuit Ecclesiam Tunisen. pro Fratre Bartholomaeo Perez, ut impleat Pontificalia actus in locis ipsius Ordinis, & quod propterea concedatur nominatio perpetua Ecclesiae Tunisen. Philippo Regi, & quod Tunisen Episcopus sit perpetuo suffraganeus in locis Sancti Jacobi de Spatha.

D. Cardinali Augustano Priori Montis Politiani, Pifarum & Varnim. Placuit.

Cardinalis de Gambara dixit, quod non fiat perpetua huiusmodi unio, & deputatio Ecclesiae Tunisen. pro locis Sancti Jacobi, sed haec ad vitam ipsius tantum, & quod is non exerceat Pontificalia nisi in locis, quae non subiungunt Ordinario, in alijs autem non.

Gesualdus, & alij idem quod & alij probaverunt.

Cardinalis Ursinus vero dixit non decrete huiusmodi Suffraganeum, cum solum Cardinalibus, & quibusdam Principibus Praelatis ordinarij sit concessum, cui Sanctissimus respondit.

Cardinalis Sanctae Crucis dixit quaedam, quae non audi.

Cardinalis Boncompagnus probavit Ecclesiae Tunisen. praesentem provisionem. Idem alij.

Alciatus limitavit, ut non exerceat Pontificalia nisi in locis exemptis ab Ordinario. Idem alij, &c.

55 Cardinalis Sanctae Severinae dixit, Probo provisionem Ecclesiae Tunisen. quae Tunisen. non autem Cartaginens. dicitur: haec enim ab ea diversa est, & Tunisen. Ecclesia vetus est apud ecclesiasticas, & prophanas Historias illa Metropolitana, haec suffraganea. Et respondentibus Pacecho, & ab Ecclesia idem replicavit, & quod Episcopus non exerceat Pontificalia nisi in locis ipsius Ordinis, quae sunt nullius diocesis iuxta Reverendissimum D. meum de Gambara, non autem in alijs etiam exemptis existentibus in aliena diocesi, ampliata limitatione Domini mei Alciati, cui Papa id esse facturum, & strictius respondit.

Caelius cum Reverendissimo Relatore. Sicut & alij.

Albinus improbatum erectionem, & pluralitatem Ecclesiam, & Episcoporum, cui Sanctissimus Dominus noster satisfacit id fieri, quia cum Episcopi Hispani magnas, & amplas habeant dioceses, vix eas visitare, & Pontificalia in eis, & Sacramentum Confirmationis conferre possint, vel curent, unde tanto magis alias provincias, & terras negligant, & ideo spectat ad Sanctam Romanam Ecclesiam dispensatio curae, & provisio Ecclesiarum, & animarum.

56 Constitutum ergo est ipsum in locis tantum ordinis posse Pontificalia exerceat interdico sibi usu extra dicta loca, & id quamdiu liceat ad Ecclesiam Tunisen. redire, Deo volente: sed tantum instante Parocho concessit, ut possit vocatus, & civitatis accedere ad consecrationem Episcoporum, sed alias nequaquam; etiam replicante Albano, negavit, quod ageret Cursores, non Episcopum, quia quotidie a negligentibus Episcopis vocaretur. Fuit etiam tractatum, ut Episcopus non subsisteret Priori, vel non decrete. Sanctissimus dixit non referre eum sit ipse tantum Suffraganeus in Pontificalibus, iurisdictionem autem spectat ad Priorem, vel Vicarium generalem, ut etiam moris est, ubi est Vicarius generalis, & Suffraganeus in Pontificalibus.

Die 22. Martij 1650. In Congregatione rerum Consistorialium negotium iterum fuit propositum, & discussum.

Creatio Episcopi Titularis pro Militia Sancti Jacobi de Spatha patitur difficultates infrascriptas.

Primo repugnat antiquae Ecclesiae institutioni, secundum ea, quae dicta sunt supra *n. 39.*

Secundo obstat Concilium Viennense in Clem. In plenique, de elect. ut patet ex dictis supra *num. 35.*

Tertio obstat Concilium Lateranense novissimum sub Leone X. *sess. 9. de Cardinalibus*, quo statutum, ut Episcopi Titulares non creentur, nec Suffraganei dentur nisi Episcopis Cardinalibus. Addidit Pius V. in decreto Consistoriali: & illis qui consueverunt habere.

Quarto obstat Concilium Tridentinum in c. 2. *sess. 14.* ubi non tantum prohibet, sed etiam damnat, ut Episcopi Titulares alienas oves quereant in locis nullius diocesis sibi cathedralibus constituant sine licentia proprii Episcopi: & in *cap. 10. sess. 23.* quo interdicitur, ne subditi nullius diocesis a quoquam ordinentur sine Dimissorias Episcopi, intra cuius diocesis fines existunt.

Quinto, iste Episcopus Titularis deputatur in Suffraganeum; sed cuius erit Suffraganeus, non Ecclesiae, quia Suffraganeus non datur Ecclesiae, sed Episcopo *glos. in cap. Quoniam, in verb. Vnarium supra de officio Ordinarij.* Ideoque secundum aliquos, mortuo Episcopo expirat suffraganeus, sicut dicitur de Coadiutore Episcopi, qui definit esse Coadiutor defuncto Coadiutore. Dicitur enim Coadiutor a coadiuvando, sicut Suffraganeus a suffragando: & ideo Coadiutoria, & Suffraganeatus expirat per obitum Episcopi, quia non est quem coadiuvent, aut cui suffragentur, pro ut haec notantur per Jo. Andriam in cap. *Consultationibus, in 6. qu. nu. 10. de Cler. exrot.* & iam censuit Sacra Congregatio Concilij suffraganeatum non esse titulum perpetuum: & haec ratio concludit eum nec esse Suffraganeum populi, alias enim esset perpetuus,

petuus, sicut populus, l. *Proponebatur*, ff. de iudiciis, glos. 2. in cap. 49. *Denique*, 7. q. 1. Rursus non erit Suffraganeus Episcopi, quia in d. militia nullus est Episcopus, cui suffragari possit. Superest igitur, ut sit Suffraganeus Prioris. Hoc autem videtur valde inconueniens: tum quia cederet in opprobrium Dignitatis Episcopalis, ut Episcopus, qui est in supremo gradu Ordinis Hierarchici in Ecclesia militanti, Concil. Trid. sess. 23. de Sacram. Ordinis, can. 6. & 7. Suffragetur, & interiret Priori longè inferioris gradu, & esset tãquam illius Cappellanus: quod tedarguit glos. in d. Clem. in plerisque in verb. *Vagantibus*, dum dicit, Principes seculares affectare creationem Episcoporum Titularium, ut illos habeant Cappellanos. Tum quia verisimile est, ut in Ecclesia, & functionibus publicis, & privatis Prior, qui uniuersæ jurisdictioni preest, intendat præcedere Episcopo, qui non habet nisi exercitium Pontificalium, nec est intulatus in d. militia. Hoc autem est valde absonum in Ecclesia, quia quamvis sit Episcopus Titularis carens Clero, & populo Christiano; est tamen verus Episcopus Carthærem habens Episcopalem, cap. *Pastor alius*, & ibi Archid. sub num. 4. & Præposit. in 1. *notab.* 7. qu. 1. Unde indignum esset, & perniciosi exempli, ut subesset inferiori Prælato, cap. *Solita*, §. *Hac autem*; cum ibi notat, de maior. & obed.

Secundò; nulla subest necessitas talis creationis: nam respectu eorum, quæ sunt jurisdictionis, sua residet penè Priorem dumtaxat, qui potest eam exercere, & visitare tam pfecte, quam per suum Vicarium. Respectu autem eorum, quæ sunt Ordinis Episcopalis, aut consideramus collationem Ordinis, aut collationem Cismatis. Quoad collationem Ordinum aduertendum est hoc jus pertinere ad Episcopum, intra cuius diocesis sine dicta loca existant iuxta d. cap. 10. sess. 23. aut si sint omnino extra fines cuiusque diocesis, ad Episcopum viciniorum, qui potest ea loca visitare ex t. 9. sess. 24. ut sacra Congregatio censuit. Nec obstat si dicatur Episcopi in Hispania nolunt accedere ad dictas militias ad conferendos Ordines: nam respondetur, non teneri, nec posse absque Prioris licentia Ordines conferre in locis dictarum militiarum, sed possunt, ac debent ordinari subditos dictarum militiarum in sua propria diocesi; aut si nolint, illis dare dimissorias ad alios Episcopos, ut aliàs fuit resolutum; unde nulla subest necessitas creandi Episcopum Titularem, qui conferat Ordines in locis dictarum militiarum, quia, ut prædicti, subditi dictorum locorum debent accedere ad viciniorum Episcopum pro Ordinibus, vel pro Dimissoriis: & ex hoc patet responsio ad ponderationem factam in propositione Ecclesie Tunisen. ad votum Cardinalis Ursini. Sacramentum autem Confirmationis non consuevit administrari singulis annis, sed rarius. Et ex sententia S. Congregationis Concilii Abbates nullius diocesis possunt cõuocare quem, maluerint Canonicum Antistitem pro Cismate conferendo. Nec deoerunt Episcopi Titulares Martini, Toleti, aut alibi, quem possint convocare. Et is, quem convocauerint, poterit etiam in prædictis locis Ordines conferre de licentia proximioris Episcopi, quatenus videtur nimis incommodum, ut subditi eorumdem militiarum ad eum accederent propter latitudinem territorii, quod dicitur esse satis vastum: & duo millia scuta, ex quibus voluit constituere

dotem pro Episcopo, poterunt applicare pro expensis Episcopi, quem conuocabunt ad conferendum Cismate, & Ordines: & aliàs eadem Sacra Congregatio Concilii scriptis literas ad Nuncium Hispaniarum, ut curaret Sacramentum Cismatis administrare in locis nullius diocesis per Episcopos Titulares in illis partibus existentes. Itaque nec respectu Ordinum, nec respectu Cismatis ulla subest necessitas creationis Episcopi Titularis: & hinc similiter patet responsio ad rationem consideratam in eadem propositione Ecclesie Tunisen. Nam tunc temporis verisimiliter non aderant Episcopi Titulares, quia paulò ante prohibuerat eos creari Leo X. in Concilio Lateranensi; idemque prohibuerat etiam Pius V. ut dictum est supra n. 44. & 48. unde tunc subesse poterat necessitas, quæ hodie non subest: quod inde etiam apparet, quia post Pium V. & Gregorium XV. dictæ militiae quamplures annos fuerunt sine iustificatione.

Demum S. Congregationis est respondere iuxta canonicas sanctiones. Die 22. Martii sacra Congregatio rerum Consistorialium te iterum diligenter examinata, persistit in decretis sub die 28. Januarii 1649. videlicet quod petitur nequaquam esse concedendum.

De Privilegiis.
Cap. Cum & plantare.

S V M M A R I V M.

- 1 Religionem novam erigere pertinet ad solum Papam.
- 2 Religiosi etiam exempti non possunt Ecclesias, aut decimas recipere de manibus laicorum absque auctoritate Diocesani.
- 3 Constitutio juris antiqui declaratoria trahitur, etiam ad præterita.
- 4 Interdictum, & excommunicatus in una Ecclesia intelligitur ubique interdictus, & tanquam excommunicatus visitari debet etiam ab exemptis.
- 5 Religiosi in Ecclesiis sibi pleno jure non subiectis quale jus consequantur.
- 6 Et quale in subiectis pleno jure.
- 7 Templarii & Hospitalarii semel in anno admitti possunt ad Divina officia in Ecclesia interdicta.
- 8 Oblati non gaudent privilegio Religionis, nisi ex toto sint translati.
- 9 Milites Hierosolymitani extra Conuentum degentes, an teneantur semel in anno confiteri Presbytero Parochiali, & ab eo in Paschate Sacram Communionem recipere, anue de his teneantur reddere rationem loci Ordinarium, & num. seqq. usque in fin.
- 10 Parochus non est proprius Sacerdos Religiosorum, sed eorum Prælatus, vel Delegatus ab ipso, & nu. seqq.
- 11 Milites Hierosolymitani sunt verè Religiosi.
- 12 Absolutio sacramentalis est actus judicialis, qui in non subditum exerceri non potest.
- 13 Religiosi prohibentur alteri confiteri, quam propriis Prælatis.

- 14 Regulares extra claustra degentes nõ subsunt Episcopo, nisi ratione delicti.
- 15 Regulares itinerantes confiteri non possunt Sacerdotibus secularibus nisi de suorum Superiorum licentia.
- 16 Monachi sive sint in monasterio, sive extra teneantur semel in mense confiteri: & quando sunt extra possunt confiteri Prælato, in quorum Parochia degunt, vel alij Religiosis, vel Episcopis.
- 17 Nisi obstant Constitutiones à Sede Apostolica confirmate.
- 18 Milites Hierosolymitani confiteri debent. Priori vel Fratri Cappellano sui Ordinis.
- 19 Milites Hierosolymitani extra Conuentum degentes, qui præcepto Ecclesie de confitendo semel in anno, & communis tando in Paschate non satisfaciunt, subijciuntur punitiõni Ordinarij loco tãtum Sedis Apostolicæ Delegati.

CVM ET PLANTARE. Summatum, & dividitur ut per Jo. Andr. Nota primò, ibi, plantare sacram Religionem, ad solum Romanum Pontificem pertinere novam erigere Religionem, de quo plenius legitur, & notatur in cap. fin. supra de Religiosis damibus. Scin cap. unico eod. tit. lib. 6. & hic notat Host in princ. Jo. Andr. num. 2. Cardin. in princ. in verb. Plantare, Butr. Anchar. & omnes in 1. notab. 2. Secundò nota ibi, Ecclesias, Religiosos etiam exemptos non posse Ecclesias, aut decimas recipere de manibus laicorum absque auctoritate Diocesani, & de hoc in cap. Cam Apostolica, de ijs, qua sunt à Prælato. 3. Tertiò nota ibi, Dimissis quascumque contra tenorem ipsius aliquo tempore recesserunt. Constitutionem iuris antiqui declaratoriam trahi etiam ad præterita. De quo dic, ut plene scripsi in cap. Quoniam, supra de Constitutionibus. 4. Quarto nota in §. excommunicatos. Interdictum, & excommunicatum in una Eccl. si intelligi ubique interdictum, & tanquam excommunicatum vitandum esse etiam ab exemptis: concordat cap. Nulli, infra de sentent. excomm. & hic notant glos. in verb. Excommunicatos, Host. nãm eod. verb. Butr. n. 6. Abb. in 1. not. Marian. Socin. num. 4. & ceteri omnes.

Quintò nota ex §. In Ecclesijs: quale jus consequantur Hospitalarij, & alij Religiosi in Ecclesijs, quæ sibi non sunt pleno jure subiectæ: Consequuntur enim nudum jus præstanti, & rationem de temporibus inquirendi, institutio verò, & destitutio ad Episcopum pertinent, nec valet contraria consuetudo, ut in c. 1. de Cappell. Monach. lib. 6. & hic notant Butr. num. 7. Abb. num. 2. Marian. Socin. num. 6. & communiter DD. Ergo à contrario sensu secus dicendum est si Ecclesie sint eis pleno jure subiectæ: sed hoc intelligunt Jo. Andr. nu. 4. in ver. Representet. & alij proximè, citari, quando Ecclesie, & populus sunt exempti. Si vero populus non est exemptus, licet Hospitalarij, & Religiosi hujusmodi habeant ibi jus institutiendi, tamen oportet institutum representari Episcopo, ut recipiat ab eo curam populi; & de illa cura tenetur Episcopo rationem reddere, & hac ratione pote-

rit Episcopus eum visitare, & in visitatione querere ab ipso quomodo celebret populo divina officia & quomodo illius Sacramenta ministret. De alijs autem temporalibus, & spiritibus tenetur respondere Religiosis, quibus est subiectus.

Secundò nota in §. Quodsi Templarii, unum privilegium Templariorum, videlicet ut in Ecclesia interdicta semel in anno admittantur ad divina officia.

Vltimò nota in §. De Confratribus. Oblatos alicui ex Religiosis non potui ejusdem Religionis privilegium, nisi ex toto sint translati, eo quod se, & sua ipsi Religioni obrulerint, Aliàs enim remanent sub jurisdictione Ordinariorum, ut hic notant glos. in verb. Nullatenus, Innoc. ad fin. in verb. Exmanant, Hostin. num. 9. in verb. Omnino, Butr. Abb. & Martin. Socin. in ultimo notab. concordat textus in cap. Pr. Privilegia, infra eodem, & ibi dixi latissime à num. 1. usque ad num. 40.

Porro, cum fratres Hospitalis quandoque excedant in pluribus contra Episcopalem auctoritatem & scandalum faciant, ac periculum animatum inducant, ut hic dicitur ad exemplum Episcoporum, qui in Concilio Lateranensi de his graviter sunt cõquesti, quæsit Archiepiscopus Elboren, Vtrũ Hospitalarij, seu Milites Sancti Joannis Hierosolymitani extra Conuentum degentes, teneantur semel in anno confiteri Presbytero Parochiali, & ab ipso in die Paschatis sacram Communionem recipere.

Secundò, An de his teneantur reddere rationem loci Ordinario.

Ad primum videtur respondendum non teneri sive jus commune, sive ipsorum Militum stabilita attendamus; nam quod pertinet ad jus commune, ex decreto Concilij Generalis in cap. Omnis viriisque, infra de penit. & remiss. Statutum est, ut uniusquisque saltem semel in anno peccata sua proprio Sacerdoti confiteatur, & in Paschate suscipiat Eucharistiam Sacramentum. Sed Presbyter Parochialis, seu Parochus non est proprius Sacerdos Militum Hierosolymitanorum. Ergo ipsi Milites non tenentur eidem Parochio confiteri, nec de illius manibus in Paschate Eucharistiam suscipere.

Minor patet, quia eum Milites Sancti Joannis Hierosolymitani emittentes tria vota substantia lia sint verè Religiosi, Mohed. de. 10. de caus. poss. & proprietate, & sæpius censuit Sac. Congregatio Concilij: Presbyter Parochialis non potest dici proprius illorum Sacerdos, de quo loquitur d. cap. Omnis viriisque. Sed Prælatus, cui subsunt, vel Delegatus ab ipso, ut probatur expressè in extravagan. Benedicti XI. Inter cunctas. §. Sed quia, de privileg. ibi, non Religiosos, qui secundum statuta suorum Ordinum proprijs Prælatis confiteri debent. Facit Extravag. Joann. XXII. Fas electionis, de heret. ubi damnatur error Ioan. de Poliaco, qui adtribuebat confessos Regularibus habentibus licentiam generalem audiendi confessiones, teneri eadem peccata, quæ confessi fuerant, iterum confiteri proprio Sacerdoti, quem dicebat esse solum Presbyterum Parochialem.

Præterea ad hoc, ut Sacerdos validè absolvere possit à peccatis, duo requiruntur de jure communi, videlicet potestas, quam in ipse ordinatione accipiunt, ut habetur in cap. 15. in princ. sess. 23. & jurisdictionio in penitentes, cum absolutio sacramentalis sit actus judicialis, qui non potest validè exerceri in non subditum, ut est diffinitum à Concil.

cil. Tridentin. in Can. 9. *sess. 14. de Sacramento Penitent. ex decreto dicti cap. 15.* additum est tertium requisitum, ut Sacerdos vel parochiale beneficium habeat, vel Episcopi approbationem: Presbytero autem parochiali quoad Milites Hierosolymitanos de hinc secundum requisitum, id est jurisdictione, cum ipsi sint exempti ab omni jurisdictione Ordinatio, etiam si degerint extra conventum, ut patet in Concilio Tridentino *cap. 11. vers. Exceptis tamen istis, sess. 24.* nisi in casu d. c. 3. *sess. 6.* ergo tantum abest, ut teneantur confiteri Parocho, ut si de facto confiteantur, absolutio nulla atque irrita sit ex def. et jurisdictionis: nulla enim est absolutio, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, vel delegatam non habet jurisdictionem, ut similiter est diffinitum à Tridentina Synodo *sess. 14. cap. 7. de cas. reservat.*

13 Denum supposito situ Religioso eorumdem militum, idem probat efficaciter text. in dicta Extravag. *Inter cunctas, de privileg. ubi interdicunt Religiosis ne cupiam confiteantur nisi proprijs Prælati, facit text. in cap. 1. ibi, Monachus penitentiam nemini tribu. r. nisi sibi invic. in. 16. q. 1. Item facit. cap. Si Episcopus. §. Nulla quoque, de penit. n. & remiss. lib. 6. ubi dicitur nulla posse contentudine introduci, ut quis Confessorem sibi eligere valeat, præter sui Superioris licentiam.*

14 Neque obstat, quod cum hujusmodi Milites degerint extra conventum, ut supponitur in dubio, subint Episcopo etiam quoad ea, quæ ad curam animarum non pertinent, ex Decreto Concilij Tridentini, *cap. 3. sess. 6.* Quoniam responderetur ex d. cap. 2. Regulares extra conventum degentes nõ subint Episcopo, nisi ratione delicti, ut patet ex verbis ejusdem Capituli ibi *si deliquerit*: Equites autem Hierosolymitani, qui semel in anno peccata sua non confitentur Presbytero parochiali, vel ab ipso in Paschate sacram Communionem non suscipiant, minime delinquant, dummodo alias coram proprio Sacerdote, & in suis Ecclesijs præcepto Ecclesiæ satisfecerint, ut dictum est; & sic quoad Sacramenta non fortiuntur forum Ordinarij, Debent enim confiteri suis Prioribus, vel Capellanis, vel alteri de ipsius Prioris licentia, ut inferius dicitur. Sicut videmus alios Religiosos itinerantes non posse peccata sua confiteri Presbytero seculari, nisi de suorum Superiorum licentia, & absolutionem aliter factam esse ipso jure nullam ut plurimum probat novissime Ludovic. Miranda in *manuali Prælator. tom. 2. q. 33. art. 6. in 1. concl. dicens generaliter consuetudine Religionum receptum esse, ut iter facturi prius à proprijs Prælati facultatem obtineant sibi Confessorem eligendi, & ibi refert non solum plura privilegia Sixti IV. Leonis X. & aliorum Summorum Pontificum, quibus sit facultas Religiosis itinerantibus eligendi Confessorem, sed etiam speciale prohibitionem Clementis IV. & Bonifacij VIII. ne quis ex Fratibus Minoribus, excepto mortis articulo, alijs, quam ejus Ordinis Sacerdotibus confiteatur.*

16 Adverte tamen, quia in prædictis aliter videntur sentire DD. in Clem. Ne in agro, §. Sene, de stat. Monach. ubi in specie Petr. de Anchar. num. 5. Nota, inquit, quod si ve Monachi sint in monasterio, sive extra, tenentur semel in mense confiteri, & quando sunt extra, possunt confiteri Prælati, in quorum Parochia degunt, vel alijs Reli-

giosis ad hoc deputatis per diocesana: allegat cap. 1. 16. qu. 1. & Clem. Dudum, de sepultur. quæ tamen jura hoc non probant. Possunt etiam secundum eum confiteri Episcopo in vicijs Prælati, ut notat Archidiacon. in cap. Qui restitit, nu. 6. in qu. 3. ubi dicit, se non credere Abbate posse prohibere Monacho, ne confiteatur Episcopo, vel Penitentario ejus: hoc ideo, quia Episcopus est Ordinarius singulorum, qui sunt in sua diocesi. Hoc tamen limitat, nisi tunc sit expressum in Constitutionibus Monachorum, quæ confirmata sint à Papa. Nos versamus in casu hujus limitationis, ut constat ex dictis supra, nu. 13. & 15. & mox subjiciam.

17 Quod spectat ad stabilimenta Ordinis S. Joannis Hierosolymitani res sit magis clara: nam in eis expressè interdicunt militibus, ne alteri cupiam confiteantur, quam Priori, aut alicui Capellano ejusdem Ordinis, nisi de ipsius Prioris licentia, vel eo absente, de licentia Superioris, ut habetur in tit. 3. de Ecclesijs, statuto 7. pag. 24. Quæ quidem stabilimenta cum à multis Summis Pontificibus fuerint confirmata, sunt omnino observanda, ut per Archid. loco citato, cum præsertim non sint contraria Decreto Concilij Tridentini *sess. 23. cap. 15.* quod nihil statuit de penitentibus Regularibus, imò se restringit ad confessiones secularium; & consonant Sacrorum Canonum dispositioni, ut ex dictis constat. Quibus etiam accedit Constitutio 9. Pij IV. *Circumspecta, in Bill. tom. 2. pag. 9.* quæ in §. 29. tribuit facultatem fratibus Capellanis Ordinis S. Joannis Hierosolymitani militum, in ipsorum familiarium confessiones audiendi, illique Sacrosanctum Eucharistiæ Sacramentum administrandi.

Ad secundum responderetur, Milites extra conventum degentes teneri omnino reddere rationem Ordinario, quod annuæ confessionis, & communionis præceptum adimpleverint: nam cum omnes Christi fideles ardeant præcepto d. cap. *Omniumque, de penit. & remiss. utiq. si Milites Hierosolymitani illud non adimplerint, graviter delinquant.* Ratione autem delicti degentes extra conventum sub sunt visitationi, punitioni, & correctioni Ordinarij tamquam in hoc à Sede Apostolica delegati, ut in d. cap. 3. *sess. 6.* & ita aliàs diligenter examinata, respondit Sacra Congregatio Concilij, quæ hujusmodi delictum etiam cõnumeravit inter graviora,

De Privilegijs, &c.
Cap. Patentibus.

S V M M A R I V M.

- 1 Campana in Oratorij privati publicè teneri non possunt.
- 2 Campanas habere in loco publico, & elevato est signum loci publici, & sacri.
- 3 Hospitalia, & Oratoria sum non apparent constructa auctoritate Episcopi, ex quibus signis presumantur publica, vel privata.
- 4 Exempli delictum si extendit vires suas, & affectum extra locum exemptum, licet committantur in loco exempto, potest per Ordinarium puniri.
- 5 Declaratur.

Reli-

6 Religiosi an liceat in eorum Oratorijs, vel Monasterijs unam, vel plures habere campanas, & no. seq. usque in fin.

7 Intellectus cap. Nimis iniqua, de excessib. Prælator. & n. 13.

8 Concessio omnia videtur, quæ non intervenitur prohibita.

Declaratur n. 14.

9 Vnicuique licet in suo facere quod vult, dummodo nihil in alienum immittat, etiam si per hoc alius ledatur: quod intelligitur de immisione rei corporalis, n. 17.

10 Campanarum plursum quæ sint causæ, & n. 12 & 22.

11 Causa rei cessans rei finem imponit, & perseverans eam ampliat, & extendit.

12 Campanarum sonus est adinventus ad convocandam populi multitudinem, ad audiendum verbum Dei, & n. 22.

13 Singularitas nõ semper pluralitatem excludit.

14 Exactive distinctiones non semper in oratione subaudiuntur.

15 Fumus enumeratur inter corporalia.

16 Mendicantibus post Extravagantem Joannis XXI. Quia cunctos, non licet in suis conventibus habere nisi unam campanam, & n. 25.

17 Et quid si unam habeant pro se, & aliam pro vicinis.

18 Et quid si antea plures habuerint sine contradictione, & n. 26.

19 Et quid si ita habeat consuetudo, n. 27.

20 Et quid si habeant parochias, n. 28.

21 Campanulas habere, & privatim pulsare non est prohibitum Religiosis in eorum officijs, & in privatis Oratorijs, & n. 24.

22 Campana in privatis Oratorijs Religiosi publicè tenere, & pulsare non licet.

23 Pluralitas quandoque resolvitur in singularitates.

24 Parochiales Ecclesijs sic campanas tres, videlicet grandior em, mediam, & minimam habere non possunt, sicut duas debet habere.

PATENTIBUS. Religiosi in domibus privatis, licet fiat ibi privata oratoria, non possunt habere campanas, hoc dicit Joan. Andr. Butt. Cardin. & Anchi. vel sic tenendum Abb. & Marian. Socin. in oratorijs privatis campana publicè teneri non possunt etiam per Religiosos: & sunt duæ partes, consultatio & responsio, secunda ibi respondetur.

2 Nota primò ex hac littera in loco publico, seu elevato habere campanas, & publicè pulsare, esse signum loci publici, & sacri, ut hic notat Anton. de Butt. n. 3. Abb. Marian. Socin. & Dec. omnes in natab. & idem Butt. in cap. ultim. nu. 5. supra de censib. inferentes ex hoc ad decisionem questionis quotidianæ, an hospitalia, vel oratoria in dubio censentur publica, vel privata, cum non appareat, an auctoritate Episcopi sint constructa: nam si ibi est campana elevata, quæ publicè pulsatur, signum est ea esse publica, & Episcopo subjecta: & idem dicitur si ibi celebratur: sunt enim ista signa loci publici, arg. cap. Vnicuique, & cap. sequen.

de consecrat. dist. 1. & notat Archid. in cap. Nemo, n. 3. vers. Vbi autem dubium est, ead. dist. & plenius idem Abb. in cap. Inter dilectos, n. 1. vers. Sed contra hoc, de donationib. & late consultat Fedene, de Sen. conf. 130. Factum est talit. Quadam domus per cor. Ariverre tamen quia actus solius celebrationis Missæ necessariò non concludit locum esse publicum, ut probat, rex. in d. cap. ultim. ubi dicitur in oratorijs privatis interdum celebrari; & sic non probat hoc esse quod ab hoc contingit abesse, cap. 2. de translat. Episcop. & l. Neque natalis, C. de probationib. quod dicit esse notandum Abb. in d. cap. ultim. n. 1. vers. Item nota: intelliges ergo celebrationem Missæ signum esse loci publici, & sacri, si actus celebrationis sit publicus, ita ut omnes indifferenter admittantur, prout intelligit Archid. in d. cap. Nemo, n. 3. & declarat Butt. in dicto cap. ultim. in tertio notab. & Abb. n. 1. de censib.

4 Secundo, ex hac littera colligit Anton. de Butt. n. 5. quod ubi delictum exempti extendit vires suas, & effectum extra locum exemptum, licet committatur in loco exempto, nihilominus potest per Ordinarium arceri, & puniri: nam campana non pulsatur nisi propter auditum; & quamvis pulsetur in loco exempto, tamen propter sonum extenditur turbatio ad locum non exemptum: ad quod facit cap. Tuarum, infra eod. concordant hic Abb. nu. 4. vers. in glof. 2. qui pluribus hoc confirmat & Marian. Socin. in ultim. notab. Quod puro verum nisi privilegium exemptionis sit concessum etiam ratione rei sitæ, contractus iniiti, & delicti commisi si extra locum exemptum, sicut sunt hodie exemptiones Religiosorum ferè omnium, ut plenè scripsi in d. cap. Tuarum, à nu. 18. usque ad n. 23. Tunc enim etiam si campana pulsaretur in ipsomet loco non exempto, tamen exempti non possent ab Ordinario puniri, quia hujusmodi exemptiones speciales non sunt sublata per cap. Volentes, de privileg. lib. 6. ut ex factò respondit Gemin. conf. 72. Quia articulus ipsi, nu. 1. col. 3. in princip. vers. Inferatur secunda conclusio, & dixi in præallegato cap. Tuarum, num. 16. & seq. infra eod.

6 QNERO generaliter, an Religiosi possint in suis oratorijs unam, vel plures habere campanas.

7 Difficultas versatur in conciliatione hujus Decretalis, ubi hoc prohibetur, cum cap. Nimis iniqua, supra de excessib. Prælat. ubi recensentur inter alia gravamina. Fratibus Prædicatoribus illata, quod non permittantur in eorum oratorijs afferre Eucharistiæ Sacramentum, nec habere campanam.

Pro solutione dantur tres intellectus. Primus est Goffredi in d. cap. Nimis iniqua, quod ille textus loquatur de oratorijs publicis, quæ sunt in monasterijs Religiosorum; hoc autem cap. de oratorijs exiit: natus in eorum domibus privatis, vel grangijs: & hic intellectus est satis amicus litteræ, & magis placet Abbati hic n. 5. vers. Et quamquam primus intellectus Goffredi multum mihi placeat, & Marian. Socin. n. 10. vers. Dicit Dominus meus.

Secundus intellectus est Innocentii hic, videlicet quod textus in d. cap. Nimis iniqua, procedat ex privilegio, vel gratia specialij: hæc autem Decretalis de jure communi.

Tertius intellectus est Hosti. hic, n. 2. qui exponit verbum, campanas, scilicet plures, l. Vbi numerus, ff. de testib. Pluralitas ergo, & pulsatio publica hic reprobandatur, sed unicam habere campanam non